

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра зарубіжної преси та інформації

Затверджено на засіданні кафедри
зарубіжної преси та інформації
факультету журналістики
Львівського національного
університету
імені Івана Франка
(протокол № 2 від 31.08.2022 р.)

Завідувач кафедри –
доктор наук із соціальних
комунікацій,
професор Мар'ян ЖИТАРЮК

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Деонтологія журналістики»,
що викладається в межах ОПП
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика

Львів – 2022

Назва дисципліни	«Деонтологія журналістики»
Адреса викладання дисципліни	Вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра зарубіжної преси та інформації
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика, Спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі курсу	Хоменко Тетяна Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної преси та інформації Балда Тарас Романович, асистент кафедри зарубіжної преси та інформації. Мельник Андрій Петрович, кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри зарубіжної преси та інформації. Мельник Юрій Ігорович, кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри зарубіжної преси та інформації.
Контактна інформація викладачів	tetyana.khomenko@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/homenko-t-m Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 305 Taras.Balda@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/balda-t-r Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 304 Andriy.Melnyk@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/melnyk-a-p Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 306 Iurii.Melnyk@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/melnyk-yu-i Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 306
Консультації з курсу відбуваються	Консультації відбуваються в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю) та відповідно до графіка чергування викладачів на кафедрі (вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 305). Також можливі он-лайн консультації через Zoom, Telegram, Viber, E-mail. Час он-лайн консультацій можна також узгодити у телефонному режимі (тел. 0978689140) або, написавши на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/Sylabus-KhomenkoT-Deontolohia-zhurnalistyky
Інформація про курс	Дисципліна «Деонтологія журналістики» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 061 - Журналістика для освітньої програми бакалавр журналістики, яка викладається у 7 семестрі в обсязі 3,5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Запропонований курс призначений для засвоєння студентами базових основ формування деонтологічної свідомості журналіста, що є принциповою основою конкретних уявлень про громадянський обов'язок та обов'язок відповідальності журналіста.. У засягу деонтології журналістики також перебувають стосунки між журналістом і аудиторією. За цих умов особливого значення в журналістиці набуває етика слова, мови, норм, принципів, законів, етика ведення дискусій, інтерв'ю, етика збору та використання інформації, етика обов'язку, що обов'язково має враховувати журналіст у своїй роботі.

<p>Мета та завдання курсу</p>	<p>Мета курсу: Дати знання про основи деонтології як науки про цілісну систему різноманітних норм, що забезпечують гідне виконання всього обсягу обов'язків, які варто розглядати як професійний обов'язок у демократичному суспільстві.</p> <p>Завдання курсу: з'ясувати деонтологічний діапазон культуротворення засобами масової інформації, вплив традицій і звичаїв на діяльність ЗМІ,</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідити історичний контекст формування етичних засад журналіста/публіциста, - пояснити формування громадянської позиції представників дожурналістської епохи і їхній вплив на формування журналістики/публіцистики сьогодення; вартісну спрямованість журналістських матеріалів і в контексті поняття «мовчазна більшість», і в контексті поняття цільова аудиторія. - керуючись чотирма головними моделями журналістики, дослідити резонансність та результативність включення журналіста у різноманітні діалогічні рівні, а також з'ясувати рівень обов'язковості і рамки „поля деонтичного” у журналістській практиці.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Практикум з журналістської етики [Текст]: Навчальний посібник / Передм. В. П. Мостового. – В. Ф. Іванов, С. В. Штурхецький. – Під ред. проф. В. Ф. Іванова. – К. : видавець О.Зень, 2012. – 320 с.; https://www.academia.edu/5009196/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC%D1%96%D0%B7%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%81%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97_%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8 2. Бондаренко І. С.. Журналістська етика: Навчально-методичний посібник. – Запоріжжя, 2021.–175 с. 3. Хмель О. С. Журналістська деонтологія : навчально-методичний посібник для студентів із спеціальності «Журналістика» / О. С. Хмель. – Х.: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2011. – 69 с. http://www-philology.univer.kharkov.ua/nauka/dist_edu/khmel_deontology.pdf 4. Потятиник Б. Інтернет-журналістика : межі професії [Електронний ресурс] / Борис Володимирович Потятиник / Доступно з : http://www.mediakrytyka.info/za-scho-krytykuyut-media/internet-zhurnalistyka-mezhi-profesiyi.html 5. Вайріх Д. Етика і журналістика / Київ.нац.ун-т ім.Т.Шевченка. – К., 2000. 6. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. Київ : «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с. URL : https://www.osce.org/files/f/documents/9/3/254531.pdf <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вовканич С. Інформація, інтелект, нація. – Львів: Місіонер, 1999. – 414 с. 2. Гомілко Ольга. Суспільство знань як виклик раціональності. Філософія освіти. – 2015. – 1(16). С. 26-38. 3. Дискусії про журналістську етику: збірка статей/ І.О.Чемерис, Н.Л.Лігачева, Б.І.Глуховський. – К.: ІЕСП «Республіка», 2002. 4. Етичні засади роботи журналіста: західний досвід/адаптація та переклад: Інститут масової інформації, Посольство Франції в Україні. – К., 2002. 5. Іванов В. Ф. Журналістська етика : підруч. / В. Ф. Іванов, В. Є. Сердюк. – 3-тє вид., випр. – К. : Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2008. – 223 с.

6. Іванов В. Ф. Інформаційне законодавство: український та зарубіжний досвід / В. Ф. Іванов. – К. : Київ. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т журналістики, 1999. – 208 с.
7. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. / Д. В. Дубов, О. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк. – К. : НІСД. – 2010. – 64 с. <http://www.niss.gov.ua>
8. Теремко Василь. Людські виміри медіареальності постмодерну. <https://dif.org.ua/article/svoboda-slova-ta-vikliki-dlya-roboti-zhurnalistiv-v-umovakh-zbroynogo-konfliktu-v-ukraini>
9. Герич Анна. [Правда: як і нащо її шукати](#)
10. Лось Й. Орієнтир: засоби масового порозуміння // Збірник праць кафедри української преси. – Львів: Вид- во Львів. нац. ун-та ім. І. Франка, 2000. – Вип. 3. – С. 169-175.
11. Маємо дбати передусім про свою зброю – про слово, – Андрій Содомора. Дивись.info - <https://dyvys.info/2017/03/20/mayemo-dbaty-peredusim-pro-svoyu-zbroyu-pro-slovo-andrij-sodomora/>
12. Місьо М., Петрова Н., Ситцевой В. Правничі засади діяльності журналістів в Україні / IREX Про Медіа Україна. – 2000. – Львів: Репринтне видання Центру полатичних дослоїджень, 2000.
13. Рахманін Сергій: «Покликання журналіста — допомогти відрізнити чорне від білого».
14. Ороховська Л.А. Техногенна медіареальність як компонент системи медіакультури соціальності
<https://jrnل.nau.edu.ua/index.php/VisnikPK/article/view/930.1%3A316.32>
15. Свобода слова та виклики для роботи журналістів в умовах збройного конфлікту в Україні. <https://dif.org.ua/article/svoboda-slova-ta-vikliki-dlya-roboti-zhurnalistiv-v-umovakh-zbroynogo-konfliktu-v-ukraini>
16. Хоменко Т.М. Проповідництво і сучасна публіцистика. – Львів: ПАІС, 2008.
17. Хоменко Т. Внутрішня логіка і діалогізм публіцистичного тексту: етика комунікування / Т. Хоменко // Зб. пр. НДЦ періодики / НАН України, ЛНБУ ім. В. Стефаника, Н.-д. центр періодики ; [відп. ред. М. М. Романюк]. – Львів, 2000. – Вип. 7. – С. 191–200.

Інформаційні ресурси

<https://cje.org.ua/>
<https://cje.org.ua/statements/>
<https://cje.org.ua/complaints/>
<https://www.ukrinform.ua/authors/kze.html>
<https://cje.org.ua/ethics-codex/>
<https://www.radiosvoboda.org/a/rsf-indeks-svobody-presy-ukrajina/30568625.html>

- [Конституція України](#)
- [Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів»](#)
- [Закон України «Про телебачення і радіомовлення»](#)
- [Закон України «Про інформацію»](#)

	<ul style="list-style-type: none"> • Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні»
Тривалість курсу	Курс складається з 105 год.
Обсяг курсу	32 год. лекційних занять 32 год. практичних занять та 41 год. самостійної роботи. Тижневе навантаження студента складає 4 год. аудиторних занять
Очікувані результати навчання	<p>Після вивчення дисципліни студенти мають знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - про нормотворчість і нормозастосування у журналістиці; - про функціонування етичних засад журналістики як захисного механізму спільноти; - про закордонний досвід регулювання масмедійної діяльності; - про безпеку роботи журналіста у кризових ситуаціях; - про безпеку роботи журналіста у зонах збройного конфлікту; - що журналіст повинен сповідувати Гіппократівський заклик „не нашкодь”; - що зумовлює громадянську поставу журналістів/публіцистів сьогодення. <p>Після вивчення дисципліни студенти мають вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - достосувати поняття «Коло деонтичного» до практики роботи українських ЗМІ (із залученням власного досвіду роботи/практики у ЗМІ). - послуговуватися етикою мови у своїй журналістській практиці (спілкування з колегами і з аудиторією). - при підготовці матеріалу вміти спілкуватися з тими, хто потрапив у складну життєву ситуацію через особисті проблеми, кризові ситуації, війну. - дбати про власну безпеку і правовий захист та про безпеку надавача інформації.
Ключові слова	Деонтологія, етика, мораль, право, аксіологія, конфлікт вартостей, аксіологія, коло деонтичного
Формат курсу	<p>Стаціонарне навчання: 64 год. аудиторних занять (32 год. лекцій, 32 год. практичних занять) та 41 год. – самостійна робота.</p> <p>Заочне навчання: 20 год. аудиторних занять (18 год. лекцій, 2 год. практичних занять) та 85 год. – самостійна робота.</p>
Теми	Див. СХЕМУ КУРСУ, додану до силабуса
Підсумковий контроль, форма	Підсумком курсу «Деонтології журналістики» є залік за результатами роботи студента впродовж семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з загальних та журналісткознавчих дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату бакалавра
Навчальні методи та техніки під час викладання курсу	Лекції, практичні заняття, написання есе, консультування, дискусії, метод презентацій.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проектор, доступ до мережі інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Залік за 100-бальною системою: 80 б студенти набирають впродовж практичних занять (по 4 бали за відповідь на практичному занятті та 1 бал за доповнення), 10 б – есе за мотивами твору С. Процюка «Там, де поплутані кольори (громадянські картинки)» (змістовий модуль 1), 10 б – есе за мотивами твору Г. Белля «Мовчання доктора Мурке» (змістовий модуль 2).

	<p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька письмових робіт (есе). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі (відсутність посилань на використані джерела, списування) є підставою для її незарахування.</p> <p>Відвідання занять: Очікується, що всі студенти відвідають усі аудиторні заняття з курсу. Про неможливість відвідати заняття студенти мають повідомляти викладача особисто або через старост груп. У будь-якому разі вони зобов'язані дотримуватися усіх термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, викладач надасть виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти також заохочуються до використання іншої літератури та джерел, яких немає у переліку рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані протягом семестру та активність студента під час практичного заняття.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж/ Дата/ Год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
Змістовий модуль №1. Деонтологія журналістики і конструювання нової медіареальності					
1	<p>Тема 1. Журналістська деонтологія. Філософське переосмислення реалій сьогодення.</p> <p>а) предмет і завдання курсу; б) параметри дослідження і функціонування поняття «деонтологія журналістики»</p>	Лекція + практичне (2 год. лекц. 2 год. практ)	<p>Практикум з журналістської етики [Текст]: Навчальний посібник / Передм. В. П. Мостового. – В. Ф. Іванов, С. В. Штурхецький. – Під ред. проф. В. Ф. Іванова. – К. : видавець О.Зень, 2012. – 320 с.;</p> <p>https://www.academia.edu/5009196/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC_%D1%96%D0%B7</p>	<p><i>Завдання на самостійне опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Деонтологія журналістики/журналістська етика: спільне та відмінне» (3 год.)</p>	1 тиждень

	б) журналістськи й обов'язок; в) активізований контрагент журналіста;		%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%81%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97_%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8 Хмель О. С. Журналістська деонтологія : навчально-методичний посібник для студентів із спеціальності «Журналістика» / О. С. Хмель. – Х.: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2011. – 69 с. http://www- philology.univer.kharkov .ua/nauka/dist_edu/khmel _deontology.pdf Бондаренко І. С.. Журналістська етика: Навчально-методичний посібник. – Запоріжжя, 2021.–175 с. Дискусії про журналістську етику: збірка статей/ І.О.Чемерис, Н.Л.Лігачева, Б.І.Глуховський. – К.: ІЕСП «Республіка», 2002.		
2-3	Тема 2 Деонтологія журналістики та інформаційне суспільство а) етичні засади та суспільна толерантність як захисний механізм суспільства; б) етичний плюралізм інформаційного суспільства. Проблеми	Лекція + практичне (4 год. лекц. 4 год. практ)	Практикум з журналістської етики [Текст]: Навчальний посібник / Передм. В. П. Мостового. – В. Ф. Іванов, С. В. Штурхецький. – Під ред. проф. В. Ф. Іванова. – К. : видавець О.Зень, 2012. – 320 с.; https://www.academia.ed u/5009196/%D0%9F%D 1%80%D0%B0%D0%B A%D1%82%D0%B8%D 0%BA%D1%83%D0%B C_%D1%96%D0%B7 %D0%B6%D1%83%D1	<i>Завдання на</i> <i>самостійне</i> <i>опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Інформація і знання. Інформаційне суспільство чи суспільство знань» (3 год.)	2 тижні

	«аксіологічної ночі» (А.Бронк); в) інформація і знання. Інформаційне суспільство чи суспільство знань г) глобальне інформаційне суспільство		%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%81%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97_%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8 Гомілко Ольга. Суспільство знань як виклик раціональності. Філософія освіти. – 2015. – 1(16). С. 26-38.		
4	Тема 3 Інформаційний контент інформаційного суспільства а) Множинність інформаційних потоків. б) Журналістика vs публіцистика в) Баланс інформації та об'єктивна картина світу. г) «Гріхи» ЗМІ.	Лекція + практичне (2 год. лекц. 2 год. практ)	Практикум з журналістської етики [Текст]: Навчальний посібник / Передм. В. П. Мостового. – В. Ф. Іванов, С. В. Штурхецький. – Під ред. проф. В. Ф. Іванова. – К. : видавець О.Зень, 2012. – 320 с.; Гомілко Ольга. Суспільство знань як виклик раціональності. Філософія освіти. – 2015. – 1(16). С. 26-38.	<i>Завдання на самостійне опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Гріхи» ЗМІ та обов'язок відповідальності журналіста». (3 год.)	1 тиждень
5	Тема 4 Інформаційні вектори комунікації (діалогічний та деонтологічний аспект) а) «Комунікація» і «спілкування». Спільне і відмінне. б) Поняття про комунікативний процес. в) Природа комунікативного процесу. Комунікант і комунікат. г) Діалогічні рівні комунікації. «Комунікативна піраміда».	Лекція + практичне (2 год. лекц. 2 год. практ)	Хоменко Т. Внутрішня логіка і діалогізм публіцистичного тексту: етика комунікування / Т. Хоменко // Зб. пр. НДЦ періодики / НАН України, ЛНБУ ім. В. Стефаніка, Н.-д. центр періодики ; [відп. ред. М. М. Романюк]. – Львів, 2000. – Вип. 7. – С. 191–200. Потятиник Б. Інтернет-журналістика : межі професії [Електронний ресурс] / Борис Володимирович Потятиник / Доступно з : http://www.mediakrytyka.info/za-scho-krytykuyut-media/internet-zhurnalistyka-mezhi-profesiyi.html	<i>Завдання на самостійне опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Комунікація і спілкування. Діалогічні рівні комунікації». (3 год.)	1 тиждень

6	<p>Тема 5. Деонтологія свободи вибору слова</p> <p>а) свобода слова – запорука демократії; б) конфлікт вартостей і альтернатива вільного вибору (Пліній Молодший, М. Бахтін, Ф. Ніцше, Е.Фромм та ін); “буріданів віслюк” в) християнське вирішення трагізму свободи (Й.Тішнер, С.Аверінцев); свобода вільного вибору. г) індекс свободи слова д) свобода преси і свобода творчості.</p>	<p>Лекція + практичне (2 год. лекц. 2 год. практ)</p>	<p>Практикум з журналістської етики [Текст]: Навчальний посібник / Передм. В. П. Мостового. – В. Ф. Іванов, С. В. Штурхецький. – Під ред. проф. В. Ф. Іванова. – К. : видавець О.Зень, 2012. – 320 с.; Хоменко Т.М. Проповідництво і сучасна публіцистика. – Львів: ПАІС, 2008.(Розділ «Свобода вибору, свобода слова, свобода вибору слова»)</p> <p>Свобода слова та виклики для роботи журналістів в умовах збройного конфлікту в Україні. https://dif.org.ua/article/svoboda-slova-ta-vikliki-dlya-roboti-zhurnalistiv-v-umovakh-zbroynogo-konfliktu-v-ukraini</p>	<p><i>Завдання на самостійне опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Свобода слова – запорука демократії».</p> <p>(3 год.)</p>	1 тиждень
7	<p>Тема 6. Деонтологічна свідомість журналіста. Формування морального типу мислення (Комунікативний аспект)</p> <p>а) Фактори, що впливають на формування деонтологічної свідомості; б) Моральний тип мислення як індикатор комунікування; в) Софійність мислення; г) Гуманістичні та християнські основи деонтології журналістики.</p>	<p>Лекція + практичне (2 год. лекц. 2 год. практ)</p>	<p>Теремко Василь. Людські виміри медіареальності постмодерну. https://dif.org.ua/article/svoboda-slova-ta-vikliki-dlya-roboti-zhurnalistiv-v-umovakh-zbroynogo-konfliktu-v-ukraini</p> <p>Сергій Рахманін: «Покликання журналіста — допомогти відрізнити чорне від білого».</p>	<p><i>Завдання на самостійне опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Моральний тип мислення як деонтологічний принцип комунікування»..</p> <p>(3 год.)</p>	1 тиждень

8-9	<p>Тема 7. Медіареальність в медіапросторі</p> <p>а) Риси медіареальності. б) Медіареальність як соціокультурний феномен. в) Соціальні медіа та деструктивний вплив соціальних мереж. г) Конструювання медіареальності чи подолання медіареальної залежності.</p>	<p>Лекція + практичне (4 год. лекц. 4 год. практ)</p>	<p>Ороховська Л. А. Техногенна медіареальність як компонент системи медіакультури соціальності. https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPK/article/view/930.1%3A316.32 Теремко Василь. Людські виміри медіареальності постмодерну. https://dif.org.ua/article/syoboda-slova-ta-vykliki-dlya-roboti-zhurnalistiv-v-umovakh-zbroynogo-konfliktu-v-ukraini</p>	<p><i>Завдання на самостійне опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Медіареальність сучасності». Написати есе за мотивами твору С. Процюка «Там, де поплутані кольори (громадянські картинки)». Бути готовим до обговорення твору в групі. (5 год)</p>	2 тижні
-----	--	---	---	---	---------

Змістовий модуль №2
Обов'язок відповідальності за слово. Деонтологічні кодекси, громадянська позиція, моральний закон

10-11	<p>Тема 8 Закордонний досвід регулювання масмедійної діяльності</p> <p>а) Формальний і неформальний контроль б) Моральний закон у собі в) Орієнтир – “мовчазна більшість”. г) ознаки якісної журналістики. а) Кодекси етичні та деонтологічні. б) кодекси про добросовісні і недобросовісні джерела інформації, анонімність джерела інформації</p>	<p>Лекція + практичне (4 год. лекц. 4 год. практ)</p>	<p>Бондаренко І. С.. Журналістська етика: Навчально-методичний посібник. – Запоріжжя, 2021.–175 с. Іванов В. Ф. Інформаційне законодавство: український та зарубіжний досвід / В. Ф. Іванов. – К. : Київ. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т журналістики, 1999. – 208с. Етичні засади роботи журналіста: західний досвід/адаптація та переклад: Інститут масової інформації, Посольство Франції в Україні. – К., 2002.</p>	<p><i>Завдання на самостійне опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Ознаки якісної журналістики» та «Ефективність роботи Комісії з журналістської етики». (4 год.)</p>	2 тижні
-------	--	---	---	---	---------

	<p>в) кодекси про конфлікт інтересів.</p> <p>г) міжнародні принципи журналістської етики.</p> <p>д) класифікація кодифікаційних документів, що регулюють журналістську діяльність</p>				
12	<p>Тема 9. Слово як індикатор комунікування у духовному діалозі: деонтологічний аспект</p> <p>а) Вага слова як основи спілкування</p> <p>б) «Комуністичний лінгвогіпноз» зразок політичної мови.</p> <p>в) Слово – образ та образ слова.</p>	<p>Лекція + практичне (2 год. лекц. 2 год. практ)</p>	<p>Практикум з журналістської етики [Текст]: Навчальний посібник / Передм. В. П. Мостового. – В. Ф. Іванов, С. В. Штурхецький. – Під ред. проф. В. Ф. Іванова. – К. : видавець О.Зень, 2012. – 320 с.;</p> <p>Маємо дбати передусім про свою зброю – про слово, – Андрій Содомора. Дивись.info - https://dyvys.info/2017/03/20/mayemo-dbaty-peredusim-pro-svoyu-zbroyu-pro-slovo-andrij-sodomora/</p> <p>Вовканич С. Інформація, інтелект, нація. – Львів: Місіонер, 1999. – 414 с.</p>	<p><i>Завдання на самостійне опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Слово як індикатор комунікування у духовному діалозі: деонтологічний аспект».</p> <p>(3 год.)</p>	1 тиждень
13	<p>Тема 10. Етика мови як засіб формування софійності мислення</p> <p>а) етика мови (Г.-Г. Гадамер, Я. Пузиніна, О.Федик, С.Вовканич);</p> <p>б) логіка мови моралі ;</p> <p>в) код «двійки» у вирішені етичних проблем суспільства (П.Рікер, Г.-Г. Гадамер, К.Льюїс, Я.</p>	<p>Лекція + практичне (2 год. лекц. 2 год. практ)</p>	<p>Практикум з журналістської етики [Текст]: Навчальний посібник / Передм. В. П. Мостового. – В. Ф. Іванов, С. В. Штурхецький. – Під ред. проф. В. Ф. Іванова. – К. : видавець О.Зень, 2012. – 320 с.;</p> <p>Маємо дбати передусім про свою зброю – про слово, – Андрій Содомора. Дивись.info - https://dyvys.info/2017/03/20/mayemo-dbaty-peredusim-pro-svoyu-zbroyu-pro-slovo-andrij-sodomora/</p>	<p><i>Завдання на самостійне опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Код «двійки» у вирішені етичних проблем суспільства».</p> <p>(3 год.)</p>	1 тиждень

	Твардовській та ін.) г) біблійна етика мови (В.Лаба, С.Аверінцев, Я. Пузиніна). Біблійний діалог в комунікативном у полі інформаційної доби.		Вовканич С. Інформація, інтелект, нація. – Львів: Місіонер, 1999. – 414 с.		
14	Тема 11 Толерантність ЗМІ в умовах кризових ситуацій а) Види кризових ситуацій (економічні, політичні, демографічні, в культурному житті, кризи суспільні, а також різноманітні надзвичайні ситуації). б) Криза і конфлікт: первинне і вторинне. в) Журналіст в умовах кризової ситуації. г) Деонтологічна проблема свободи вибору подачі інформації та обов'язку відповідальності. д) Гуманістичні та християнські основи вибору поведінки в кризовій ситуації.	Лекція + практичне (2 год. лекц. 2 год. практ)	<p>Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. Київ : «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с. URL : https://www.osce.org/files/f/documents/9/3/254531.pdf</p> <p>Журналіст і (НЕ) безпека. Посібник для журналістів, які працюють в небезпечних умовах. Київ : Інститут масової інформації, 2016. 97 с. URL : https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Zhurnalist-i-nebezpeka.pdf</p>	<i>Завдання на самостійне опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Журналіст в умовах кризової ситуації.». (3 год.)	1 тиждень

			https://dif.org.ua/article/svoboda-slova-ta-vikliki-dlya-roboti-zhurnalistiv-v-umovakh-zbroynogo-konfliktu-v-ukraini		
15-16	<p>Тема 12 (Не)безпечна журналістика</p> <p>а) Захист журналіста (реальний і формальний)</p> <p>б) Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів</p> <p>в) Правові гарантії захисту журналістів в Україні</p> <p>г) Журналіст в умовах російсько-української війни: безпека і відповідальність.</p>	Лекція + практичне (4 год. лекц. 4 год. практ)	<p>○ Журналіст і (НЕ) безпека. Посібник для журналістів, які працюють в небезпечних умовах. Київ : Інститут масової інформації, 2016. 97 с. URL : https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Zhurnalist-i-nebezpeka.pdf</p> <p>Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. Київ : «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с. URL : https://www.osce.org/files/documents/9/3/254531.pdf</p> <p>○ Свобода слова та виклики для роботи журналістів в умовах збройного</p>	<p><i>Завдання на самостійне опрацювання:</i> опрацювати запропоновану літературу. Підготуватись до дискусії на тему: «Журналіст в умовах російсько-української війни: безпека і відповідальність». Написати есе за мотивами твору Г. Белля «Мовчання доктора Мурке». Бути готовим до обговорення твору в групі. (5 год.)</p>	2 тижні

			<p>конфлікт у в Україні. https://dif.org.ua/article/svoboda-slovata-vikliki-dlya-roboti-zhurnalisti-v-v-umovakh-zbroynogo-konfliktu-v-ukraini</p>		
--	--	--	--	--	--

Підготувала

доц. Т. М. Хоменко